

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Brežice

Datum: 16. november 2020

Poročilo z javne razgrnitve osnutka gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Studenec (2020-2029) in opredelitev do pripomb

Javna razgrnitev osnutka gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Studenec (2020-2029) je potekala od 29.10. do 11.11. 2020 na sedežu Zavoda za gozdove Slovenije, Krajevna enota Sevnica, Trg svobode 10, Sevnica. Gradivo je bilo objavljeno tudi na enotnem spletišču državne uprave v zbirkah, med javnimi objavami (<https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/>).

Zaradi aktualnih razmer (Covid-19) in sprejetja vladnih ukrepov z namenom preprečitve širjenja nalezljive bolezni COVID-19 je javna obravnava osnutka GGN GGE Studenec (2020-2029) potekala na način, da so lahko lastniki gozdov ter vsi ostali zainteresirani posamezniki in organizacije podali v času javne razgrnitve osnutka načrta pripombe in predloge z e-sporočilom na naslov OEBrezice@zgs.si ali na naslov Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Brežice, Bratov Milavcev 61, 8250 Brežice.

V času javne razgrnitve je na el. naslov OE Brežice pripombe podalo le podjetje Slovenski državni gozdovi d.o.o. iz Kočevja.

Opredelitev ZGS do pripomb SiDG (označene modro) iz dopisa št.: 202-51-054/2020-US-01 z dne 11.11.2020.

Opravljenega gojitvena in negovalna dela so bila v preteklem obdobju v državnih gozdovih slabo realizirana. Prosim za obrazložitev zakaj tako slaba realizacija, namreč iz naših evidenc je razvidno, da smo dosledno izvedli gojitvena in varstvena dela, za katere so bile izdane upravne odločbe. Če smo izvedli vsa dela, ki ste jih predpisali z upravnimi odločbami, prosim, če to navedete v GGN GGE.

Odgovor ZGS: Minulo načrtovalno obdobje je minilo v povečanju varstveno sanacijskih sečenj, ki so bile posledica gradacije podlubnikov in vremenskih ujm. Med slednjimi izpostavljamo snegolom v letu 2012, ki je najmočnejše prizadel ravno področje GE Studenec. Gre za dejavnike, katerim smo bili v minule desetletju prisiljeni ves čas prilagajati gospodarjenje v gozdovih vseh lastništev, tudi v državnih. Gojitvena in varstvena dela v državnih gozdovih, za katere so bile izdane odločbe, so bile s strani SiDG korektno opravljena. To pa ne velja predvsem za nekoncesijske gozdove v obdobju, ko je z državnimi gozdovi upravljal SKZiG.

Menimo, da je pri načrtovanih gojitvenih delih pri delu Priprava sestoja načrtovan prevelik obseg del. Namreč v prejšnjem obdobju je bilo načrtovanih 7,68 ha, realizacija pa je bila 0 %. Sedaj v državnih gozdovih načrtujete kar 3 x povečan obseg dela priprave sestoja. Prosim za obrazložitev zakaj tako velik obseg in morebiten premislek k zmanjšanju obsega dela.

Odgovor ZGS: Glavnina priprave sestoja v skupnem obsegu 7,68 ha je bila načrtovana v gojitveno izjemno zahtevnem odseku 11074C in sicer 5,06 ha. Dne 5.2.2015 je bila izdana odločba št. 3408-08-2424-B001/15 z namenom priprave sestoja na skupni površini 3,00 ha, ki s strani tedanjega upravljavca ni bila realizirana. Za enako opravilo na isti površini je

bila dne 10.6.2020 ponovno izdana odločba števil. 3408-08-2424-B011/20, ki je že realizirana. Ne gre spregledati dejstva, da je bil do prenosa državnih gozdov v upravljanje SiDG odsek 11074C eden izmed tistih, ki so bili uvrščeni v kategorijo nekoncesijskih gozdov in je bilo tudi z organizacijskega vidika izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del zaradi neuspešnih razpisov težavnejša. Preostale površine so bile locirane na več manjših lokacijah, na katerih je bila priprava sestojna na osnovi izdane odločbe št. 3408-08-2424-B003/14 realizirana še na dveh in sicer v obsegu 0,55 ha. Podatek bomo v preglednici 42/OGDL/OGD osnutka GGN popravili. Menimo, da je načrtovani obseg gozdnogojitvenega dela »Priprava sestojna« za naslednje načrtovalno obdobje korekten, več pozornosti bomo morali nameniti le njegovemu evidentiranju.

Hkrati bi želeli pri načrtovanih negovalnih delih opozoriti še na velik obseg načrtovanih površin pri negi mladovij. Glede na načrtovano in realizirano nego mladovij (nega mladja, gošče in letvenjaka) preteklega obdobja nas zanima, ali se bodo resnično na nižjem nivoju načrtovanja (GGojN) predpisala vsa načrtovana nega iz GGN GGE? Predvsem zanimivo se nam zdi, da v prejšnjem obdobju v DG ni bilo izvedeno načrtovano delo nega letvenjaka.

Načrt_2020	Načrt_2010	Izvedeno
56,07 ha	49,63 ha	11,97 ha

Odgovor ZGS: Za vse gozdove v upravljanju SiDG smo v letu 2019 in 2020 izdelali gojitvene načrte, v katerih so načrtovana gojitvena dela opredeljena skladno z načrtom GE Studenec 2010-2019. Nega letvenjakov je bila v preteklem obdobju načrtovana na 14,32 ha. Glavnina je bila locirana v štirih odsekih na površini 10,48 ha. V odseku 11064B (3,50 ha) redčenja nismo opravili zato, ker sestoj ni prirasel v skladu s pričakovanji. V naslednjem letu je v tem delu načrtovan posek preostanka starega sestojna, k negi letvenjaka pa bomo pristopili najkasneje v II. tretjini načrtovalnega obdobja. Na preostalih treh lokacijah (11066A, 11074C in 11076B) je sestoj »preredčil« snegolom. V primeru prvega smo pristopili k sanaciji, pri vrsti dela pa smo se po skupnem ogledu odločili za nego gošče. V preostalih sestojih se načrtovane nege letvenjakov niso izvedle zaradi zapletov pri oddaji del v nekoncesijskih gozdovih.

Glede na zakonsko določene obveze ter skladno s cilji družbe SIDG, si bomo v novem obdobju veljavnosti GGN GGE prizadevali opraviti čim večji obseg predpisanih gojitvenih in varstvenih del. Podajamo torej pobudo, da ZGS izdaja odločbe v koordinaciji z našim vodjem gozdnega obrata v obsegu približnem višini ene desetine predpisanega desetletnega obsega del oziroma glede na stanje v naravi.

Sodelovanja s predstavniki SiDG je na KE Sevnica korektno. V letu 2020 je bilo v državnih gozdovih na področju GE Studenec realizirano 7,14 ha gojitvenih del, za leto 2021 pa načrtujemo izvedbo gojitvenih del na skupni površini 5,13 ha. Povprečni letni obseg načrtovanih gojitvenih del je v prvih dveh letih načrtovalnega obdobja celo več kot desetina načrtovanega.

V poglavju, ki se nanaša na opredelitev varstvenih in ogroženih območij po predpisih o vodah želimo opozoriti na strokovne probleme pri upravljanju z državnimi gozdovi, ki so povezani z erozijskimi območji. Le ti so opredeljeni v 87. členu zakona o vodah (ZV-1), merila za njihovo določitev pa opredeljuje Pravilnik o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (ULRS, št. 60/07). Na erozijskih območjih je prepovedano med drugim tudi odlaganje in skladiščenje lesa in drugih materialov ter vlačenje

lesa. Le to pa lahko bistveno vpliva na pripravo in uresničevanje gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov. Omenjena zakonodaja v veliki meri vpliva tudi na graditev in vzdrževanje gozdne infrastrukture, brez katere racionalno upravljanje državnih gozdov ni mogoče. Vpliv opredeljenih erozijskih območij na graditev gozdne infrastrukture se kaže v vse bolj zamudnih in zahtevnih postopkih pridobivanja vodnih soglasij tako za novogradnje ali rekonstrukcije gozdnih cest in vlak, kot tudi v nesorazmerno visokih tehničnih zahtevah za zaščitne ukrepe in objekte. Zahtevnost postopkov se kaže v obveznih geomehanskih mnenjih, geodetskih posnetkih in podrobnih tehničnih načrtih tudi takrat, ko zanje ni objektivne potrebe. Zaradi vsega naštetega menimo, da bi morali nujno poiskati zadovoljive kompromisne rešitve.

Odgovor ZGS: Z neusklajenostjo med gospodarjenjem z gozdovi in upravljanjem z vodami se srečujemo tudi pri pripravi gozdnogospodarskih načrtov.

V državnih gozdovih je načrtovana tudi umetna obnova (sadnja) na površini 4,15 ha. Menimo, da je to velik obseg umetne obnove, zato nas zanima kje so ti konkretni objekti načrtovani.

Odsek	Vrsta dela	Obseg
11045	Sadnja	1,00
11074B	Sadnja	1,00
11078	Dopolnilna sadnja	1,00
11079B	Dopolnilna sadnja	0,15
11081	Sadnja	1,00

Sadnja je načrtovana na objektih, na katerih zaradi stanja v naravi ni moč pričakovati uspešne naravne obnove.

Pri načrtovanju sadnje je v državnih gozdovih načrtovana tudi sadnja tujerodne drevesne vrste duglazije. V družbi SiDG sicer podpiramo sadnjo drevesnih vrst s katerimi bi nadomestili druge drevesne vrste, ki so zaradi podnebnih razmer v slabšem stanju, vendar smo zaradi FSC® certifikata pri tem omejeni. Namreč po FSC® standardu vnos tujerodnih vrst v certificirane gozdove ni dovoljen, razen če za to obstajajo utemeljeni razlogi in se pridobi ustrezno dovoljenje s strani certifikacijskega organa. Zato predlagamo, da se pred načrtovanjem in izdajo odločbe v primeru sadnje duglazije predhodno obvesti vodjo gozdnega obrata, da iz naše strani pridobimo ustrezna dovoljenja.

Odgovor ZGS: Sadnja duglazije je mišljena kot možna alternativa smreki, če bi bilo to potrebno. To bo dopisano tudi v osnutku načrta.

Pri načrtovanem poseku v državnih gozdovih je načrtovane kar 14 % sanitarne sečnje in posek oslabelega drevja. Kljub visokem deležu sanitarne sečnje v prejšnjem načrtovalskem obdobju se s tem načrtovanim deležem sanitarne sečnje ne strinjamo. Namreč glede na Preglednico/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura na strani 142 GGN je delež lesne zaloge iglavcev v državnih gozdovih skoncentriran v V. debelinskem razredu. Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih prikazujeta skoraj 34% LZ iglavcev v V. debelinskem razredu. Skupaj IV. in V. debelinski razred pri iglavcih pa predstavljata skoraj 60 % LZ. Menimo in predlagamo, da se v izogib sanitarne sečnje načrtuje višji načrtovani negovalni posek iglavcev glede na lesno zalogo.

Odgovor ZGS: V minulem obdobju je bil v državnih gozdovih v GE Studenec evidentiran posek v višini 21.760 m³ lesne mase. Delež varstveno sanacijskih sečenj je v skupnem poseku znašal 43%, posek oslabelega drevja pa 5%, skupaj torej skoraj polovica. Negovalne sečnje predstavljajo vsega 47% skupnega poseka. 5% sečenj predstavljajo še umetna obnova, krčitve, posek za infrastrukturo in nedovoljeni posek.

Pogosta neurja ne minejo več brez posledic v gozdu. Tega se zavedamo tudi pri našem vsakdanjem delu. V primeru rednih odkazil smo zlasti pri iglavcih zelo kritični z vidika njihove stabilnosti in vitalnosti. Kljub temu gre v primeru načrtovanja varstveno sanacijskih sečenj le v višini 14% z naše strani izjemno ambiciozen in težko uresničljiv načrt.

Zanima nas tudi, zakaj je v varovalnih gozdovih načrtovan 100 % posek iglavcev glede na lesno zalogo.

Odgovor ZGS: V primeru varovalnih gozdov gre praviloma za ekstremne, težko dostopne, tudi prisojne lege, na rastiščih, ki so za iglavce manj primerna. Že v preteklem obdobju je bilo posekana večja količina iglavcev, kot je bilo načrtovano. Del varovalnih gozdov je bil na zahtevo Direkcije za ceste oz. republiškega inšpektorja za ceste v celoti posekan že letos. Ker gre za relativno majhen delež iglavcev v že tako nizki lesni zalogi, načrtovan posek po mnenju ZGS ni sporen.

Poročilo pripravili:

Boris Bogovič univ.dipl.inž.gozd. – vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov

Miloš Brinovec univ.dipl.inž.gozd. – vodja KE Sevnica

Zorka Stolič univ.dipl.inž.gozd. – odgovorna za izdelavo GGN